

Kulturdepartementet

Datum
2024-04-26

ku.remissvar@regeringskansliet.se
ku.sna@regeringskansliet.se

Diarienummer
Ku2024/00162

Yttrande över betänkandet **Ett starkt judiskt liv för framtida generationer - Nationell strategi för att stärka judiskt liv i Sverige 2025–2034 (SOU 2024:3).**

Halmstads kommun välkomnar en nationell strategi för att stärka judiskt liv och är huvudsakligen positiv till utredarens förslag. Halmstads kommun ser behovet av ett sammanhållet och långsiktigt arbete. Ett arbete som omfattar såväl den statliga, regionala och kommunala nivån för att säkra fortlevnaden och utvecklingen av judiskt liv. Samt betydelsen av att göra arbetet tillsammans med den judiska minoriteten. Att stärka arbetet är viktigt inte minst med anledning av ökad antisemitism och för att värna den judiska minoritetens rättigheter. Nedan följer kommentarer på några av förslagen.

5.1.3 Förslag: Genomförandet av strategin ska ske i nära dialog och samråd med den judiska minoriteten

Halmstads kommun ställer sig helt bakom detta förslag då det är av yttersta vikt för ett lyckat genomförande. För en kommun som inte har ett upparbetat samarbete med en judisk församling/förening/nätverk är det svårt att leva upp till lagstiftningen gällande till exempel krav på dialog och samråd. Här blir det viktigt att det finns en nationell eller regional samordning för samråd och dialog med den judiska minoriteten. Förslagsvis skulle länsstyrelserna kunna ta ett större ansvar för att genomföra samråd på regional nivå.

5.1.6 Förslag: Pilotkommuner ska utses

Halmstads kommun är positiva till förslaget och uppmärksammar vikten av att utöver storstäderna även utse några mellanstora och lite mindre kommuner till pilotkommuner. Detta då kommunerna har olika lokala förutsättningar i utvecklingsarbetet.

5.2 Målsättning: Judar i Sverige kan leva öppet, tryggt och säkert

Halmstads kommun är positiva till målsättningen och poängterar att arbetet behöver utformas utifrån de lokala förutsättningarna då kontakten med judiska grupper ser olika ut i landet. Det är också viktigt att arbetet kopplas ihop med det övergripande brottsförebyggande arbetet.

5.3.1 Förslag: Skollagens definition av konfessionella inslag i utbildning bör ses över

Halmstads kommun har inget att invända mot dagens definition ”bekännande eller förkunnande inslag som tillhör en viss religion och som initieras och genomförs av huvudmannen eller på dennes uppdrag” Skollagen 1 kap. 3§. Kommunen ser risker med att minoriteter på egen hand ska kunna definiera vad

som kännetecknar sådana inslag i utbildning. Halmstads kommun ser dock också problematiken att det delvis står i motsättning mot intentionen i minoritetslagen om att stärka minoriteternas självbestämmande.

5.3.2 Förslag: Stärkta medel för litteratur om judiskt liv för barn och unga och deras familjer

Halmstads kommun är positiva till förslaget. Folkbiblioteken är centrala i arbetet att erbjuda litteratur på jiddisch, litteratur om judiskt liv samt kunna uppmärksamma judiskt liv och kultur på olika sätt bland annat genom föreläsningar och konserter.

5.3.3 Förslag: I högre grad beakta att judiska barn har behov av ledighet på judiska helgdagar och att statens skolverk i högre utsträckning bör ta hänsyn till judiska helgdagar när provdatum för nationella prov planeras.

Halmstads kommun ser inte behov av att föreslå ökade möjligheter för elever att vara lediga från skolan. Detta bör kunna skötas i den struktur som finns. Skollagen ger redan idag rektor möjlighet att bevilja ledighet för enskild elev för enskilda angelägenheter. Skolplikten är stark och så även elevens rätt till utbildning. I en tid då kunskapsresultaten sjunker och likvärdigheten brister i den svenska skolan ställer sig därför Halmstads kommun negativ till förslaget.

Halmstads kommun är däremot positiv till att statens skolverk i högre utsträckning tar hänsyn till religiösa högtider när nationella prov planeras. Målsättningen bör vara att rektor ska kunna hantera eventuella ledigheter inom det utrymme som idag ges i skollagen samtidigt som barn och unga ska kunna utöva sin religion och kultur utifrån den rättighetslagstiftning som finns.

5.4.2 Förslag: Statens skolverk ska ta fram undervisningsmaterial om den judiska minoriteten

Halmstads kommun ställer sig positiva till förslaget men vill samtidigt trycka på vikten av förståelse för att lärare i svensk skola får en mängd uppdrag och ett stort informationsflöde. Halmstads kommun anser att frågan är viktig men ser samtidigt andra frågor som mer centrala för de utmaningar som finns inom svensk utbildning och där stöd önskas från Skolverket. Det är frågor som snarare handlar om exempelvis tidig språk- läs och skrivutveckling, matematik och elevhälsa.

5.5.6 Förslag: Att det offentliga bör uppmärksamma judiska högtider och helgdagar

Halmstads kommun är positiva till förslaget. Halmstads kommun tillsammans med många andra kommuner uppmärksammar de andra nationella minoriteternas årsdagar men då den judiska minoriteten inte har en gemensam flagga eller årsdag så vore det positivt att landa i en dag/högtid där det offentliga Sverige kan uppmärksamma judiskt liv och kultur lite extra. Utan att det för den delen bara marginaliseras till att göras denna dag.

För Halmstads kommun

Stefan Pålsson, kommunstyrelsens ordförande

Mattias Rossköld, kommundirektör